

OBSAH

<u>PŘEDMLUVA</u>	3
<u>ÚVOD - právní úprava vedení účetnictví</u>	5
<u>1. ÚČETNICTVÍ PRO PODNIKATELE</u>	6
<u>2. ÚČTOVÁ OSNOVA PRO PODNIKATELE</u>	7
<u>2.1 KONSTRUKCE ÚČTOVÉ OSNOVY</u>	7
<u>2.2 NÁPLŇ JEDNOTLIVÝCH ÚČTOVÝCH TŘÍD</u>	9
<u>2.3 HLEDISKA PRO VYTVÁŘENÍ ANALYTICKÉ EVIDENCE</u>	15
<u>2.4 ZÁKLADNÍ VZTAHY MEZI ÚČTOVÝMI TŘÍDAMI</u>	16
<u>2.5 UZÁVĚRKA ÚČTŮ K POSLEDNÍMU DNI ÚČETNÍHO OBDOBÍ</u>	17
<u>2.6 OTEVÍRÁNÍ ÚČTŮ K PRVNÍMU DNI ÚČETNÍHO OBDOBÍ</u>	18
<u>3. ZÁSoby</u>	19
<u>3.1 CHARAKTERISTIKA ZÁSOb</u>	19
<u>3.2 OCEŇOVÁNÍ ZÁSOb</u>	20
<u>3.3 ZPŮSOBY ÚČTOVÁNÍ ZÁSOb (VARIANTA A A B)</u>	21
<u>3.3.1 Účtování o nakoupených zásobách - Varianta A</u>	22
<u>3.3.2 Účtování o nakoupených zásobách - Varianta B</u>	23
<u>3.4 ANALYTICKÉ ČLENĚNÍ POŘIZOVACÍ CENY ZÁSOb</u>	23
<u>3.5 ANALYTICKÉ ČLENĚNÍ POŘIZOVACÍ CENY ZÁSOb NA PRODEJNÍ CENU A ODCHYLKU OD SKUTEČNÉ CENY POŘÍZENÍ (ZBOŽÍ V PRODEJNÁCH)</u>	28
<u>3.6 ZBOŽÍ NA SKLADĚ A V PRODEJNÁCH</u>	30
<u>3.7 DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY</u>	32
<u>3.7.1 Zúčtování daňové povinnosti z titulu DPH</u>	37
<u>3.7.2 Nadměrný odpočet z titulu zúčtování DPH</u>	38
<u>3.7.3 Pořízení zásob nákupem od zahraničního dodavatele</u>	38
<u>3.7.4 Bezplatné předání zásob</u>	39
<u>3.8. ÚČTOVÁNÍ O ZÁSObÁCH (VARIANTA A)</u>	39
<u>3.8.1 Přírůstky a úbytky nakupovaných zásob na skladě</u>	39
<u>3.8.2 Potraviny v závodních jídelnách</u>	42
<u>3.8.3 Účtování o potravinách v závodních jídelnách</u>	43
<u>3.8.4 Účtování o nákupu stravenek v závodní jídelně jiného subjektu</u>	44
<u>3.8.5 Nákup a prodej restauračních poukázek</u>	45
<u>3.8.6 Materiál (zboží) na cestě a nevyfakturované dodávky</u>	46
<u>3.8.7 Účtování o materiálu (zboží) na cestě</u>	46
<u>3.8.8 Účtování o nevyfakturovaných dodávkách</u>	47

3.9 ZÁSoby VLASTNÍ VÝROBY	47
3.9.1 Mladá chovná zvířata a zvířata ve výkrmu	48
3.9.2 Ocenování úbytů zvířat, mladých chovných zvířat a zvířat ve výkrmu	50
3.9.3 Účtování o nedokončené výrobě, výrobcích a zvířatech	50
3.9.4 Účtování o realizaci výrobků vlastní výroby	56
3.9.5 Účtování o nákupu a prodeji zvířat ve výkrmu	57
3.10 OPRAVNÉ POLOŽKY K ZÁSObám	57
3.10.1 Účtování o opravných položkách k zásobám	58
3.11 ÚČTOVÁNÍ O ZÁSObách (VARIANTA B)	59
3.11.1 Nakoupené zásoby	59
3.11.2 Nevyměřované dodávky	60
3.11.3 Materiál na cestě	60
3.11.4 Účtování zásob vlastní výroby - Varianta B	61
4. DLOUHODOBÝ MAJETEK	62
4.1 VYMEZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	62
4.1.1 Dlouhodobý hmotný majetek	62
4.1.2 Dlouhodobý nehmotný majetek	65
4.1.3 Dlouhodobý finanční majetek	66
4.2 OCEŇOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	67
4.3 ODPISOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	69
4.3.1 Daňové odpisy	72
4.3.2 Rovnoměrné odpisování dlouhodobého majetku	73
4.3.3 Zrychlené odpisování dlouhodobého majetku	75
4.3.4 Účetní odpisy	77
4.4 ÚČTOVÁNÍ O DLOUHODOBÉM MAJETKU	78
4.4.1 Pořízení dlouhodobého majetku	78
4.4.2 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek	79
4.4.3 Pořízení dlouhodobého majetku ve vlastní režii	81
4.4.4 Účtování o odpisování dlouhodobého majetku	83
4.4.5 Vyřazení dlouhodobého majetku z používání	83
4.5 ZVÍŘATA ZÁKLADNÍHO STÁDA A TAŽNÁ ZVÍŘATA	86
4.5.1 Ocenění zvířat základního stáda a tažných zvířat	86
4.5.2 Odpisování zvířat základního stáda a tažných zvířat	87
4.5.3 Účtování o zvířatech základního stáda a tažných zvířatech	89
4.5.4 Pořízení zvířat základního stáda a tažných zvířat	90
4.5.5 Vyřazení zvířat základního stáda a tažných zvířat	92
4.5.6 Zpětný převod zvířat ze základního stáda do výkrmu	93
5. DLOUHODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK	94
5.1 VYMEZENÍ POJMU DLOUHODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK	94
5.2 OCEŇOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO FINANČNÍHO MAJETKU	96
5.3 ÚČTOVÁNÍ O DLOUHODOBÉM FINANČNÍM MAJETKU	99

5.3.1	<u>Nákup dlouhodobého finančního majetku</u>	100
5.3.2	<u>Prodej cenných papírů</u>	101
5.3.3	<u>Pronájem podniku nebo jeho části</u>	101
5.4	<u>PRONÁJEM DLOUHODOBÉHO HMOTNÉHO MAJETKU</u>	104
5.5	<u>TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ PRONAJATÉHO MAJETKU</u>	105
5.6	<u>LEASING</u>	107
5.6.1	<u>Obecná charakteristika leasingu</u>	107
5.6.2	<u>Právní předpisy a leasing</u>	109
5.6.3	<u>Odpisování při leasingu</u>	110
5.6.4	<u>Zahrnování nájemného do daňového základu nájemce pro účely daně z příjmů</u>	111
5.6.5	<u>Účtování o finančním leasingu - obecně</u>	112
5.6.6	<u>Požadavky účetnictví při zachycování případů o finančním leasingu</u>	113
5.6.7	<u>Záloha na budoucí leasingové splátky a počáteční mimořádná (navýšená) splátka 114</u>	114
5.6.8	<u>Časové rozlišování nerovnoměrných plateb nájemného</u>	122
5.6.9	<u>Technické zhodnocení najatého majetku</u>	123
5.6.10	<u>Zahraněční leasing</u>	124
5.6.11	<u>Zdaňování nájemného zahraničnímu pronajímateli</u>	125
5.6.12	<u>Řádné ukončení leasingu</u>	125
5.6.13	<u>Mimořádné ukončení leasingu</u>	127
5.6.14	<u>Leasing nemovitostí</u>	128
6.	<u>KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK</u>	129
6.1	<u>CHARAKTERISTIKA A KLASIFIKACE FINANČNÍHO MAJETKU</u>	129
6.2	<u>OCEŇOVÁNÍ KRÁTKODOBÉHO FINANČNÍHO MAJETKU</u>	129
6.3	<u>ÚČTOVÁNÍ O KRÁTKODOBÉM FINANČNÍM MAJETKU</u>	130
6.4	<u>KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK</u>	133
6.4.1	<u>Oceňování krátkodobého finančního majetku</u>	134
6.4.2	<u>Prodej krátkodobého finančního majetku</u>	135
6.4.3	<u>Vykoupení vlastních akcií z oběhu</u>	136
6.5	<u>OPRAVNÉ POLOŽKY KE KRÁTKODOBÉMU FINANČNÍMU MAJETKU</u>	136
7.	<u>KRÁTKODOBÉ A DLOUHODOBÉ FINANČNÍ ZDROJE</u>	138
7.1	<u>CHARAKTERISTIKA KRÁTKODOBÝCH A DLOUHODOBÝCH FINANČNÍCH ZDROJŮ</u>	138
7.1.1	<u>Kontokorentní úvěr</u>	139
7.1.2	<u>Směnečný úvěr</u>	140
7.1.3	<u>Úvěr hypoteční (hypotekární)</u>	140
7.1.4	<u>Dluhopisy víceleté</u>	140
7.2	<u>OCEŇOVÁNÍ KRÁTKODOBÝCH A DLOUHODOBÝCH FINANČNÍCH ZDROJŮ</u>	141
7.3	<u>ÚČTOVÁNÍ O KRÁTKODOBÝCH BANKOVNÍCH ÚVĚRECH A FINANČNÍCH VÝPOMOCÍCH</u>	141
7.4	<u>ÚČTOVÁNÍ O DLOUHODOBÝCH ÚVĚRECH A ÚVĚROVÝCH CENNÝCH PAPIŘECH</u>	146
7.4.1	<u>Hypotéka na budovy</u>	146

8. ZÚČTOVACÍ VZTAHY	150
8.1 CHARAKTERISTIKA ZÚČTOVACÍCH VZTAHU	150
8.2 OCEŇOVÁNÍ ZÚČTOVACÍCH VZTAHU	150
8.3 ÚČTOVÁNÍ O VZTAZÍCH PODNIKU K OKOLÍ	151
8.3.1 Zúčtovací vztahy z obchodního styku	151
8.3.2 Účtování o pohledávkách a závazcích - souhrnný přehled	151
8.3.3 Vydané faktury	156
8.3.4 Přijaté faktury	157
8.4 ODPIS POHLEDÁVEK	158
8.4.1 Jednorázový odpis pohledávek	158
8.4.2 Postupný odpis pohledávek	160
8.5 ZAJIŠTĚNÍ ZÁVAZKOVÝCH VZTAHU	166
8.5.1 Smluvní pokuta a úrok z prodlení	166
8.5.2 Účtování o smluvních pokutách a úrocích z prodlení	168
8.6 SMĚNKY	169
8.6.1 Účtování o směnkách	172
8.7 ZÚČTOVACÍ VZTAHY Z OBCHODNÍHO STYKU VŮČI ZAHRANIČÍ	177
8.8 KURZOVÉ ROZDÍLY K POHLEDÁVKÁM A ZÁVAZKŮM	178
8.8.1 Účtování o kurzových rozdílech k závazkům	179
8.8.2 Účtování o kurzových rozdílech k pohledávkám	180
8.9 ZÚČTOVÁNÍ SE ZAMĚSTNANCI A INSTITUCEMI	181
8.9.1 Sociální zabezpečení zaměstnanců	183
8.9.2 Zúčtování příspěvků a dávek sociálního zabezpečení zaměstnanců na analytických účtech	184
8.9.3 Zálohy poskytnuté zaměstnanci na služební cestu	188
8.10 ZÚČTOVACÍ VZTAHY SE STÁTNÍM ROZPOČTEM	188
8.10.1 Účtování o přímých daních	189
8.10.2 Souhrnné účtování o dani z přidané hodnoty	190
8.11 ZÚČTOVACÍ VZTAHY KE SPOLEČNÍKŮM A SDRUŽENÍM	190
8.11.1 Účtování pohledávek za společníky	193
8.11.2 Účtování závazků ke společníkům	193
8.12 JINÉ ZÚČTOVACÍ VZTAHY	194
8.12.1 Účtování o odloženém daňovém závazku	195
8.12.2 Dlouhodobé závazky	196
9. NÁKLADY A VÝNOSY	196
9.1 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA NÁKLADŮ A VÝNOSŮ	196
9.2 VŠEOBECNÉ ZÁSADY PRO ÚČTOVÁNÍ NÁKLADŮ A VÝNOSU	198
9.3 CHARAKTERISTIKA NÁKLADŮ	199
9.3.1 Provozní náklady	199

<u>9.3.2 Finanční náklady</u>	201
<u>9.3.3 Mimořádné náklady</u>	202
<u>9.4 CHARAKTERISTIKA VÝNOSU</u>	207
<u>9.4.1 Provozní výnosy</u>	207
<u>9.4.2 Finanční výnosy</u>	208
<u>9.4.3 Mimořádné výnosy</u>	208
<u>9.5 ČASOVÉ ROZLIŠOVÁNÍ NÁKLADŮ A VÝNOSŮ (VÝDAJU A PŘÍJMU)</u>	209
<u>9.5.1 Náklady příštích období</u>	210
<u>9.5.2 Komplexní náklady příštích období</u>	211
<u>9.5.3 Výdaje příštích období</u>	212
<u>9.5.4 Výnosy příštích období</u>	212
<u>9.5.5 Příjmy příštích období</u>	213
<u>9.6 TVORBA A ČERPÁNÍ REZERV</u>	213
<u>9.6.1 Účtování o rezervách</u>	215
<u>9.6.2 Rezerva na opravy hmotného majetku</u>	215
<u>9.6.3 Rezerva na podnikatelská rizika v zemědělství</u>	217
<u>9.6.4 Rezerva na ztrátu z brakování slepic</u>	218
<u>9.7 TVORBA A ZÚČTOVÁNÍ OPRAVNÝCH POLOŽEK</u>	219
<u>9.7.1 Opravné položky k majetku</u>	220
<u>9.7.2 Opravná položka k nabytému majetku</u>	222
<u>9.8 TVORBA A ČERPÁNÍ OPRAVNÝCH POLOŽEK K POHLEDÁVKÁM</u>	225
<u>9.8.1 Třídění opravných položek k pohledávkám</u>	225
<u>9.8.2 Opravná položka k pohledávkám za dlužníky v konkurzním a vyrovnávacím řízení</u>	225
<u>9.8.3 Opravné položky na pohledávky za zahraničními dlužníky</u>	226
<u>9.8.4 Opravné položky k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31.12.1994.</u> 228	
<u>9.8.5 Tvorba opravné položky</u>	230
<u>9.10 DAŇ Z PŘÍJMU</u>	231
<u>9.10.1 Výpočet a zúčtování daně z příjmů</u>	231
<u>9.10.2 Odložená daň z příjmů</u>	234
<u>9.10.3 Příklad odloženého daňového závazku</u>	236
<u>9.10.4 Souhrnný příklad</u>	242
<u>9.10.5 Zúčtování daně z příjmů</u>	245
<u>9.11 PŘEVODOVÉ ÚČTY</u>	246
<u>10. VLASTNÍ KAPITÁL</u>	247
<u>10.1 ZÁKLADNÍ KAPITÁL</u>	247
<u>10.2 KAPITÁLOVÉ FONDY</u>	248
<u>10.3 FONDY TVOŘENÉ ZE ZISKU</u>	249
<u>10.4 ROZDĚLENÍ VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ</u>	249
<u>10.4.1 Právní úprava rozdělování zisku</u>	250
<u>10.4.2 Účtování o rozdělení výsledku hospodaření</u>	251
<u>10.5 ÚČTOVÁNÍ O ZVÝŠENÍ ZÁKLADNÍHO KAPITÁLU Z VLASTNÍCH ZDROJŮ SPOLEČNOSTI</u>	252

<u>10.5.1 Účtování akciové společnosti o upisování nových akcií</u>	252
<u>10.5.2 Účtování akcionáře o upisování nových akcií</u>	253
10.6 NEPENĚŽITÝ VKLAD DO AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI	253
<u>(účetnictví akcionáře)</u>	253
<u>10.6.1 Účtování o nepeněžitém vkladu do akciové společnosti</u>	254
10.7 EMISNÍ ÁŽIO	255
<u>10.7.1 Účtování o emisním ážiu (účetnictví a.s.)</u>	257
10.8 OSTATNÍ KAPITÁLOVÉ FONDY (MIMO EMISNÍHO ÁŽIA)	257
<u>10.8.1 Bezplatné převzetí majetku</u>	257
10.9 DOTACE	258
<u>10.9.1 Zásady poskytování dotací ze státního rozpočtu</u>	258
<u>10.9.2 Účtování o dotacích na pořízení dlouhodobého majetku</u>	260
<u>10.9.3 Účtování o dotacích do provozu</u>	261
<u>10.9.4 Dotace z Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu</u>	261
<u>10.9.5 Účtování o dotacích z Garančního fondu</u>	262
10.10 FONDY TVOŘENÉ ZE ZISKU	263
<u>10.10.1 Zákonný rezervní fond</u>	263
<u>10.10.2 Nedělitelný fond</u>	264
10.11 ZTRÁTA PŘI UZAVÍRÁNÍ ÚČTŮ	264
<u>10.11.1 Úhrada ztráty</u>	265
10.12 SNÍŽENÍ ZÁKLADNÍHO KAPITÁLU	266
<u>10.12.1 Snížení základního kapitálu při vystoupení společníka ze společnosti (resp. člena z družstva)</u>	267
<u>10.12.2 Účtování o snížení základního kapitálu při výkupu vlastních akcií</u>	268
10.14 ÚČET INDIVIDUÁLNÍHO PODNIKATELE	270
10.15 KONKURZ A VYROVNÁNÍ	271
<u>10.15.1 Účtování při vyrovnání</u>	271
<u>10.15.2 Účtování při konkurzu</u>	272
<u>10.15.3 Účtování správce konkurzní podstaty</u>	274
OBSAH	276